

30 lat z kwartalnikiem Ziemniak Polski

Pierwszy numer czasopisma pt. *Ziemniak Polski* ukazał się w styczniu 1991 roku jako wydawnictwo Instytutu Ziemniaka w Boninie. Pomysł powołania do życia nowego, naukowo-technicznego specjalistycznego czasopisma branżowego powstał w nieistniejącym już dziś Zakładzie Ekonomiki i Upowszechniania. Koncepcję ideową i jego założenia opracował kierownik Zakładu, dr inż. Jacek Chotkowski, mając na uwadze potrzebę przedsięwzięć upowszechnieniowych dostosowanych do nowych warunków transformującej się polskiej gospodarki.

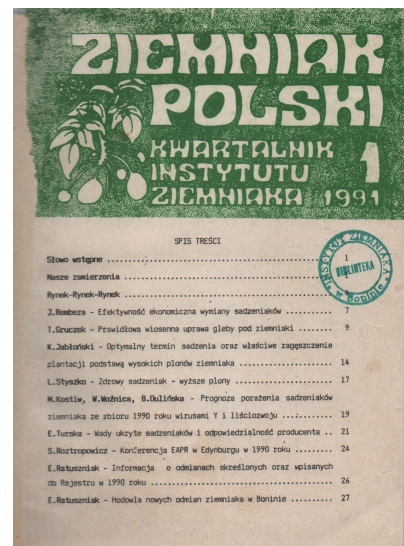
Był to trudny czas, wydawanie książek i czasopism rolniczych było ograniczone, zawieszono m.in. popularny wśród producentów roślin okopowych miesięcznik *Poradnik Plantatora*. Celem więc było wypełnienie luki na rynku prasy rolniczej, a ambicją i zamierzeniem – uczynienie *Ziemniaka Polskiego*, który od razu został pomyślany jako kwartalnik – podstawowym czasopismem fachowym o charakterze doradczym dla rolników ze wszystkich sektorów, zwłaszcza tych, którzy prowadzą produkcję towarową ziemniaków jadalnych, nasiennych i przemysłowych. Chcieliśmy też docierać do pracowników służb doradczych i surowcowych, jednostek obrotu i przetwórstwa, administracji rolnej oraz uczniów i studentów.

Mija właśnie 30 lat od chwili ukazania się pierwszego numeru, a *Ziemniak Polski* nadal jest jedynym w Polsce czasopismem całkowicie poświęconym ziemniakowi we wszystkich możliwych aspektach. Oprócz artykułów dotyczących technologicznych, biologicznych i ekonomicznych aspektów produkcji ziemniaków – zagadnień związanych z genetyką ziemniaka, hodowlą nowych odmian, nasiennictwem, agrotechniką, ochroną, przechowywalnictwem i przetwórstwem oraz dystrybucją – pismo informuje też o problemach branży ziemniaczanej i wydarzeniach, np. o najważniejszej imprezie wystawowo-szkoleniowo-targowej, jaką są Krajowe Dni Ziemniaka, organizowane nieprzerwanie od roku 1994, a także regularnie, od 1998, publikuje oferty sprzedaży sadzeziaków kwalifikowanych, które przysyłają do redakcji działające na krajowym rynku przedsiębiorstwa nasienne i hodowlano-nasienne.

Nasz kwartalnik od początku jest rozprowadzany poprzez prenumeratę, a także na wszelkiego rodzaju imprezach branżowych, przy okazji konferencji i szkoleń.

Początki były skromne. Format A5, szata graficzna wynikała z ówczesnych możliwości, teksty były pisane na maszynie i drukowane w warunkach instytutowej małej poligrafii, o kolorze nie było mowy, a mimo to kwartalnik szybko zaczął się cieszyć dużym powodzeniem w skali ogólnopolskiej.

W pierwszym numerze pisaliśmy m.in. o efektywności ekonomicznej wymiany sadzeziaków, prawidłowej wiosennej uprawie gleby pod ziemniaki, o optymalnym terminie sadzenia oraz właściwym zagęszczeniu plantacji, o wadach ukrytych sadzeziaków i odpowiedzialności producenta. Przedstawiliśmy prognozę porażenia sadzeziaków ze zbioru 1990 r. wirusami Y i liściozwoju oraz informację o nowych odmianach wpisanych do rejestru w roku 1990. Była też relacja z konferencji Europejskiego Towarzystwa Badań nad Ziemniakiem, która odbyła się w 1990 r. w Edynburgu.

Od 1997 r., po połączeniu Instytutu Ziemniaka z Instytutem Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie, wydawcą kwartalnika był Zakład Nasiennictwa i Ochrony Ziemniaka w Boninie, a od roku 2017 – Oddział IHAR-PIB w Boninie.

Od początku merytoryczną stroną wydawnictwa nadzorował komitet redakcyjny, którego pracami kierował redaktor naczelny. Pierwszym był dr Leszek Styszko (obecnie profesor Politechniki Koszalińskiej), następnie, w okresie 1992-1998, dr Zofia Schwichtenberg (obecnie na emeryturze), w latach 1999-2013 dr inż. Jacek Chotkowski, a po jego przedwczesnej śmierci od roku 2014 do chwili obecnej – dr inż. Janusz Urbanowicz. Od początku istnienia czasopisma funkcję sekretarza redakcji, a zarazem redaktora technicznego sprawuje mgr Krystyna Żalejko.

Zmieniła się też szata graficzna pisma. W 1993 r. wystartowaliśmy z kolorową okładką, od drugiego numeru 1996 r. skład był już komputerowy, w 2004 r. przeszliśmy na format A4, dzięki czemu poprawiła się czytelność druku i można było zwiększyć liczbę publikowanych artykułów. Stopniowo wprowadzaliśmy kolor wewnątrz numeru.

Jeszcze format A5

A tu już format A4

W tym samym roku została powołana składająca się z wybitnych specjalistów w branży rada programowa czasopisma. Wprowadziliśmy też wyraźny podział na działy tematyczne: genetyka i hodowla, nasiennictwo i odmianoznawstwo, agrotechnika i mechanizacja, ochrona, przechowywanie i przetwórstwo, ekonomika i rynek, makroproblemy branży.

Dziś nasze czasopismo jest eleganckie, drukowane na kredowym papierze, w pełnym kolorze, dzięki czemu np. autor artykułów o chorobach i szkodnikach ziemniaka może zilustrować swoje teksty świetnymi zdjęciami. Od 2011 r. dla uatrakcyjnienia pisma regularnie zamieszczamy przepisy kulinarne, czasami na bardzo egzotyczne dania z ziemniaków.

W 2012 r. nasz kwartalnik został wyróżniony Złotym Medalem na XIX Krajowych Dniach Ziemniaka w Marszewie – za 22 lata utrzymywania się na branżowym rynku wydawniczym, promowanie ziemniaka i popularyzację wiedzy o nim.

Z okazji jubileuszu 30-lecia kwartalnika w imieniu całej redakcji oraz reprezentującego wydawcę kierownika Oddziału IHAR-PIB w Boninie dra hab. inż. Włodzimierza Przewodowskiego serdecznie dziękujemy naszym Czytelnikom za to, że są znami. Oczywiście nie da się nie zauważyć, że prenumeratów ubywa, niezależnie od naszych starań, bo zdarza się tak, że rodzice przepisują gospodarstwo na dzieci, a one... czasami w ogóle rezygnują z uprawy ziemniaków na korzyść innych upraw. Mamy też świadomość, że przybywa dużych gospodarstw, a co za tym idzie, kilku dotychczasowych prenumeratów, właścicieli małych gospodarstw, może zastąpić jeden. Tym bardziej cieszy nas to, że są wierni Czytelnicy, którzy już w połowie IV kwartału przedłużają prenumeratę na rok następny.

Dziękujemy też naszym Autorom, którzy mimo że w pogoni za punktami są nastawieni głównie na publikowanie w czasopiśmie wysoko punktowanych, znajdują dla nas czas i rozumieją potrzebę popularyzowania wiedzy.

Mimo pewnych trudności przez 30 lat nigdy nie musieliśmy łączyć numerów i zawsze z drukiem i wysyłką mieściliśmy się w kwartale. I oby tak dalej.

I z tą nadzieją w 2021 r. wkraczamy w następne 30-lecie!

*mgr Krystyna Żalejko
dr inż. Janusz Urbanowicz*

